

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ФІНАНСОВО-ПРАВОВИЙ КОЛЕДЖ»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«НАУКОВИЙ ОБРАЗ СВІТУ»

для студентів

галузь знань **08 «Право»**
спеціальність **081 «Право»**
освітній рівень **фаховий молодший бакалавр**
освітня програма **«Право»**
вид дисципліни **обов'язкова**

Форма навчання **денна**
Навчальний рік **2021/2022**
Семестри **п'ятий**
Кількість кредитів ECTS **три**
Мова викладання, навчання
та оцінювання **українська**
Форма заключного контролю **залік**

Викладачі: Рибак О.А.

Пролонговано:
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробники:

Рибак Олена Анатоліївна,

кандидат історичних наук, кафедри гуманітарних дисциплін та фізичної підготовки

Схвалено науково-методичною комісією Фінансово-правового коледжу

Протокол № 1 від «16» серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії (Владислава Савенкова)
(підпис)

ВСТУП

1. Мета дисципліни: ознайомити студентів із сучасною методологією науки, дати їм можливість засвоїти сукупність методологічних засобів науки взагалі та їхньої фахової дисципліни зокрема, надати студентам знання та вміння, що створюють необхідне методологічне підґрунтя для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни (для другого семестру навчання): для освоєння цієї дисципліни студенти використовують знання, вміння, навички, сформовані у процесі вивчення математики, фізики, хімії, біології, екології, інформатики та ІКТ, астрономії загальноосвітньої школи. Освоєння дисципліни «Науковий образ світу» взаємопов'язане з навчальними дисциплінами «Філософія», «Безпека життєдіяльності».

3. Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Науковий образ світу» є обов'язковою дисципліною, що забезпечує отримання загальних компетентностей випускниками спеціальності «Право». В цій дисципліні розкривається зміст понять методологія, експеримент, детермінізм, статистика, відносність і їх взаємозв'язку, задачею якого є формування цілісного розуміння сучасної науки.

4. Завдання вивчення дисципліни: ознайомити студентів із сучасними методологічними концепціями, з основами методології наукового пізнання та з теорією наукового пізнання; сформувані цілісне уявлення про науково-дослідницький процес; забезпечити освоєння навичок формування і використання усвідомленої методологічної позиції наукового дослідження; сформувані природничо-наукове ставлення до об'єкта пізнання; ознайомити з концепціями, які змістовно визначають науковий образ світу.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1 - знати; 2 - вміти; 3 - комунікація; 4 - автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1.	Знати поняття наукового методу та методології, основні методи наукового дослідження: емпіричні, теоретичні, загальнонаукові; загальнонаукові методологічні принципи.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента	Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	10%
1.2.	Знати характеристики відомих методологічних систем: детермінізму, стохастики, неповноти, невизначеності.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента	Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	10%
1.3.	Вміти розрізняти науку як систему	Лекція,	Експрес	15%

	знань, соціальний інститут та дослідницьку діяльність, розуміти історичну зміну системи засад науки як зміну типів наукової раціональності в процесі глобальних наукових революцій.	семінарське заняття, самостійна робота студента	опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	
1.4.	Вміти розрізняти метод, методологію, методику, техніку; усвідомлювати багаторівневість методології науки, різноманітність конкретно-наукових методологій, розуміти норми наукового дослідження як методологічні принципи; використовувати вимоги до наукової теорії як загальнонаукові методологічні принципи.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента	Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	10%
2.1.	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента	Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	10%
3.1	Здатність організувати наукові дослідження та продовжувати навчання з високим ступенем автономії.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента	Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	10%
3.2.	Творчо використовувати дані знання у дискусіях, диспутах, переговорному процесі, вирішенні конфліктів та інших напрямках соціальної діяльності та допомоги; розробляти і перевіряти наукові гіпотези та соціальні версії.	Семінарське заняття, самостійна робота студента	Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	15%
4.1	Організувати та брати участь у наукових дискусіях та дебатах з аналізу та моделювання застосування на практиці конкретних правових та державних інститутів; критично оцінювати підсумкові висновки з них.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента	наукова робота	10%
4.2	Отримати здатність до подальшого навчання, наукової роботи, самостійного опрацювання тем, що	Самостійна робота студента	наукова робота,	10%

	пов'язані з еволюцією правових та державних інститутів.			
--	---	--	--	--

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	3.1	3.2.	4.1.	4.2
Програмні результати навчання (назва)									
ПРН2 здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 13 пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту;	+	+	+	+	+				+
ПРН 18 Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.	+	+	+	+	+				+
ПРН21 застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;				+	+	+	+	+	+

7.1 Форми оцінювання студентів

- семестрові форми оцінювання:

1. експрес опитування – від 1 до 5 балів;
2. тестування – від 1 до 7 балів;
3. наукові роботи – від 1 до 10 балів;
4. три модульні контрольні роботи – від 1 до 10 балів за кожну (всього: від 1 до 30 балів) (1 в I семестрі, 2 – в II семестрі);

Максимальний бал, який може бути отриманий студентом за семестр складає 40 балів. Передбачені форми семестрового оцінювання сумарно не можуть перевищувати 40 балів.

- підсумкове оцінювання:

- **письмовий залік** (в V семестрі) – від 20 до 60 балів.

Таким чином, набір балів відбувається:

В I семестрі

	ЗМ1	ЗМ 2	залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	12	12	36	60
Максимум	20	20	60	100

Максимальна підсумкова оцінка за цю дисципліну може становити 100 балів. Студент може отримати на заліку та іспиті максимально 60 балів до яких додаються бали отримані студентом під час семінарських занять відповідного семестру. Для отримання загальної

позитивної оцінки з дисципліни оцінка за залікову та іспитову роботу не може бути меншою 36 балів. У випадку коли студент на заліку чи іспиті набрав менше 36 балів, останні не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під час семестру), у відомості в колонці «бали за залік/іспит» ставиться «0», а в колонку «результуюча оцінка» переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру.

7.2 Організація оцінювання:

Види поточного контролю обираються викладачем, який веде семінарські заняття, за погодженням з лектором та у відповідності з даною програмою. Видами поточного контролю можуть бути: експрес опитування, тестування, наукова робота, модульні контрольні роботи.

При поточному контролі під час семінарських занять оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований студентом у відповіді, активність при обговоренні питань семінарського заняття, систематичність роботи на заняттях, результати виконання домашніх завдань.

Викладач, який проводить семінарські заняття, виставляє у визначений термін кількість набраних з поточного контролю балів і заносить їх у відповідні документи обліку успішності студентів. У випадку відсутності студента на семінарському занятті з поважних причин, він може відпрацювати пропущене заняття в позааудиторний час (час консультацій викладача), шляхом усного опитування, тестування, підготовки наукової доповіді. За результатами відпрацювання пропущеного заняття з поважних причин викладачем нараховуються бали. За невідпрацьовані заняття бали не нараховуються.

Дисципліна викладається в одному семестрі (ЗМ 1 та ЗМ 2). За 5 днів до початку екзаменаційної сесії у кожному з семестрів викладач, який веде семінарські заняття, припиняє приймати відпрацювання. Заняття пропущені та не відпрацьовані студентом у першому семестрі не допускаються до відпрацювання в другому семестрі.

Для студентів, які упродовж навчання не досягли мінімального порогового рівня оцінки (60% від максимально можливої кількості балів), проводиться заключна форма роботи, максимальна оцінка за яку не може перевищувати 40% підсумкової оцінки (до 40 балів за 100 – бальною шкалою). Для отримання максимальної оцінки за результатами заключної форми роботи (40 балів за 100 – бальною шкалою) студент має успішно скласти не менше 2–х семестрових форм оцінювання, які визначаються викладачем, проявити високий рівень результатів навчання.

Максимальний бал, який може бути отриманий студентом за підсумком навчання протягом семестру складає 40 балів. Мінімальний бал, який має бути отриманий студентом за відповідними формами оцінювання складає 24 бали.

Викладач, який веде семінарські заняття, має право звернутись до декана юридичного факультету про не допуск до підсумкового оцінювання студента, якщо під час семестру він не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) тих результатів навчання, які не можуть бути оцінені під час підсумкового контролю. Про недопуск студента до підсумкового оцінювання викладач має подати в деканат юридичного факультету подання з графіком можливих відпрацювань не пізніше, ніж за 10 робочих днів до початку періоду складання заліків. Для студентів, які упродовж навчання протягом семестру не досягли мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) і, як результат, не допущені до складання підсумкової форми контролю (залік/іспит), проводяться відпрацювання у формі, яка передбачена робочою програмою, максимальна оцінка за які не може перевищувати кількості балів, що дорівнює різниці між мінімальним пороговим рівнем оцінки (24 бали) та фактичною кількістю балів, що отримані студентом за всіма формами поточного контролю.

Якщо студент за підсумком відпрацювань не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали), викладач, який веде семінарські заняття і приймав відпрацювання, звертається до декана юридичного факультету з поданням в якому фіксує невиконанням студентом індивідуального навчального плану.

За результатами складання підсумкової форми контролю (заліку/іспиту) студент може отримати максимально 60 балів.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну формується шляхом додавання кількості балів, отриманих протягом семестру, та кількості балів, отриманих за підсумковою формою контролю (залік/іспит) і така сума балів не може бути меншою за 60 балів.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій, семінарських занять та самостійної роботи

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Інші види роботи	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1: Наукове пізнання</i>				
1	Тема : Філософське розуміння науки. Наука як пізнавальна діяльність та соціальний інститут	6		4
2	Тема : Структура наукового знання і його основні елементи	4		4
3	Тема : Проблема істинності і раціональності у науковому пізнанні	4		4
4	Тема : Методи науки	4		4
5	Тема : Школи та напрями сучасної методології	4		4
6	Тема : Проблема в системі форм наукового пізнання	4		4
	Модульна контрольна робота 1			
<i>Змістовий модуль 2: Наукова картина світу</i>				
7	Тема: Гіпотетико-дедуктивний шлях пізнання	4		6
8	Тема: Методи аналізу і побудови теорій	4		6
9	Тема: Методи і функції наукового пояснення та розуміння	4		6
10	Тема: Наукове дослідження: сутність і структура	6		4
	Модульна контрольна робота 2			
	ВСЬОГО	44		46

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекцій – **44 год.**

Самостійна робота – **46 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основна література:

1. Аналитическая философия: Избранные тексты \ Сост. Вступ. ст. и коммент. А.Ф. Грязнова. М., 1993.
2. Головченко О. В. Науковий образ світу: силлабус. К.: ФПК, 2018
3. Добронравова І.С., Сидоренко Л.І. Філософія та методологія науки. Підручник. Київ: «Київський університет», 2008.

4. Надольний І. Ф. Основи філософських знань: навч. пос. К.: Знання, 2016
5. Никифоров А.Л. Філософія науки: історія і методологія. М., 1998. Ч.2.
6. Ніконова В. Довідник з курсу «Науковий образ світу». Київ, 2018 – 56 с.
7. Прибутько П. С. Філософія. Пос. К.: Паливода, 2015
8. Чуйко В.Л. Рефлексія основоположень методологій філософії науки: Монографія. К., 2000.

Додаткова література:

1. Баженов Л.Б. Строение и функции естественнонаучной теории. М., 1986. Гл.4,5.
2. Бунге М. Філософія фізики. М., 1975.
3. Вейль Г. Математическое мышление. М., 1989.
4. Гейзенберг В. Фізика і філософія. Часть и целое. М., 1989.
5. Добронравова І.С. Норми наукового дослідження в нелінійному природознавстві // Філософська думка. 1999. №4. С.36-48.
6. Кун Т. Структура наукових революцій. М., 1975.
7. Кримський С.Б. Запити філософських смислів. // Кримський С.Б. Під сигнатурою Софії. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008, 718с. С.444-717.
8. Лаудан Л. Наука і цінності. (Глави із книги.) // Современная философия науки. М., 1994.
9. Лакатос І. Фальсифікація і методологія науково-дослідницьких програм. М., 1995.
10. Лакатос І. Історія науки і її раціональні конструкції // Структура і розвиток науки. М., 1978.
11. Мандельброт Б. Фрактальна геометрія природи. Москва: Інститут комп'ютерних досліджень, 2002. - 656 с.
12. Морен Э. Метод. Природа природи. М.: «Прогресс – Традиція» .2005. 464с.
13. Пайтген Х.-О., Рихтер П.Х. Красота фракталів. - М., 1993.
14. Планк М. Єдинство фізическої картини світу. М., 1966.
15. Пригожин І., Стенгерс І. Порядок із хаосу. М., 1986.
16. Пригожин І. От существующего к возникающему. М., 1985.
17. Рузавин Г.И. Концепції сучасного естествознання. М., 1997.
18. Степин В.С., Кузнецова Л.Ф. Научна картина світу в культурі техногенних цивілізацій. М., 1994